

Hlutabréf vopnaframleiðenda falla enn í verði

FRÍÐUR OG RÉTTLÆTI Vopnaframleiðslufyrirtækin berjast fyrir lífi sínu eftir að verulega hefur dregið úr hernaðarútgjöldum á heimsvísu – Freydis Ósk Hjálmarsdóttir utanríkisráðherra segir engar ófriðarblikur á lofti.

„Þessi fyrirtæki þurfa að horfast í augu við breytta heimsmýnd,“ segir ráðherra, en árið í ár er enn eitt samdráttarárið, framhald þróunar sem staðið hefur samfelld frá 2020. Allir stærstu framleiðendurnir hafa lokað stórum verksmiðjum á þessu ári og flestir leita þeir leiða til að þróa starfsemi sína í nýjar áttir á sviði friðsamlegrar hátækni eða verkfæraframleiðslu.

Brotthvarf liðin tíð

MENTUN FYRIR ALLA Brottfall úr framhaldsskólum var innan við 1% í fyrra. Iðnnám aldrei verið vinsælla. „Það er ekkert eitt sem skýrir þessa breytingu,“ segir Linda Rut Emilsdóttir, prófessor hjá Menntavísindasviði sem rannsakað hefur þróun brottfalls og annarra þátta í menntamálum landsmanna undanfarin ár. „Skipulagsbreytingar í skólum, breytt námsframboð, bætt sálfræðipjónusta og hugarfarsbreyting hjá unga fólkinu, allt þetta hefur haft áhrif.“

Mælingar sýna að vellíðan framhaldsskólanema hefur breyst mjög til batnaðar. Mun minni kvíði mælist nú í skólunum, sem hefur jákvæð áhrif og bætir námsárangur. Þá er ónefnd ein byltingin, sprenging í eftirspurn eftir iðnnámi. „Það kann í raun enginn skýringu á þessu,“ segir prófessorinn, en telur að jákvæð umræða innan grunnskólans og stórefld starfskygning hafi haft sitt að segja. „Skólarnir voru tæpast undir það búnir þegar eftirspurnin jókst skyndilega fyrir tíu árum.“ Nú er komið jafnvægi milli námsframboðs og eftirspurnar og einnig í þessum greinum heyrir brottfall nánast sögunni til.

Hvert fór launabilið?

Salka Sól félagsmálaráðherra kynnir skýrslu ráðuneytisins um launajafnrétti

JAFNRÉTTI KYNJANNA „Það er alveg sama hvaða starfsgreinar við skoðum og hvaða mælikvarða við notum – launajafnrétti hefur verið náð,“ segir Salka Sól Eyfeld, félagsmálaráðherra. Áfangaskýrsla ráðuneytisins um launajafnrétti var kynnt í Hörpu í morgun, að viðstöddu fjölmenni; fulltrúum verkalyðsfélaga, atvinnurekenda, baráttusamtaka, fjölmiðlafólks og stjórnmálamanna, auk áhugafólks

um þetta mikla og erfiða viðfangsefni undanfarinna áratuga. „Reyndar er „áfangaskýrsla“ eiginlega rangnefni,“ bætir Salka við og brosir út að eyrum. „Markmiðinu er náð. Nú er bara að halda því. Það er enginn að fara að sofna á verðinum.“ Skýrslan hefur þegar ratað í erlenda fjölmiðla. Víða hefur náðst góður árangur á þessu sviði en Ísland er í sérflökki hvað launajafnrétti kynjanna varðar.

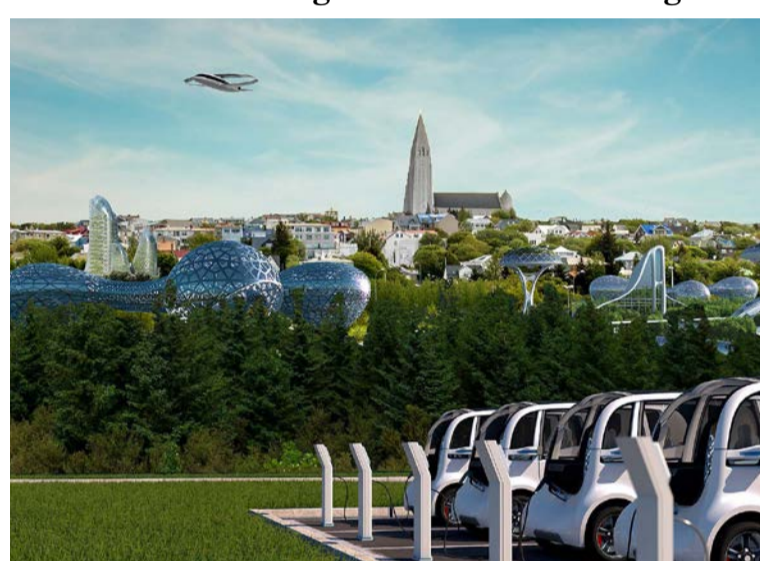
„Þetta er sigur okkar allra,“ segir félagsmálaráðherra, þegar hún er spurð hverjum helst beri að þakka þennan árangur. „Þetta er líka áminning um það hverju hægt er að ná fram ef reiði og þrjúsku er beint í jákvæðan farveg og allir leggjast á eitt. Það er helsti lærdómurinn sem hægt er að draga af þessu. En í dag er aðalmálið að gleðjast!“

Salka Sól Eyfeld, félagsmálaráðherra

Hægir á hlýnun jarðar

Parísarsamkomulagið farið að skila árangri. Ísland á góðri leið með að verða kolefnishlutlaust.

VERNDUN JARÐAR Ef fram fer sem horfir næst algert kolefnishlutleysi Íslands innan fimm ára, fyrir árslok 2035. Stórakinn notkun rafbíla og almenningsamgangna, áttak í skógrækt og landgræðslu um allt land og endurheimt votlendis eru stærstu áhrifavaldarnir, fyrir utan viðamestu breytinguna sem varð þegar tókst að raf- og metanvæða allan

Ef fram fer sem horfir næst algert kolefnishlutleysi Íslands innan fimm ára, fyrir árslok 2035.

fiskiskipaflotann að fullu fyrir þremur árum. Ísland bætist þar með í smáan en ört vaxandi flokk kolefnishlutlausra ríkja. Þegar er búið að til-

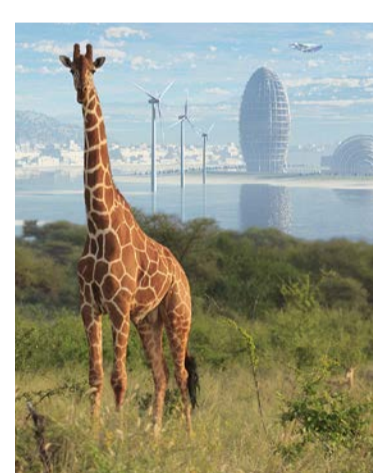
kynna að dagurinn þegar fullkomnu kolefnishlutleysi verður náð verði gerður að almennum árlegum frídegi. Loftslagsmál eru alþjóðlegt viðfangsefni og einnig þar hefur náðst mikilvægur árangur á undanförunum misserum. Þannig staðfesti loftslagsráð Sameinuðu þjóðanna á blaðamannafundi í Genf í dag að þriðja árið í röð hefur hægt á hlýnum jarðar. Jafnvel betri fréttir eru þær að það ferli gengur hraðar með hverju árinu og hraðar en spár sögðu fyrir um. Það er samt alls ekki tímabært að lýsa yfir fullnaðarsigrinum yfir loftslagsvánni, en árangurinn á Íslandi og víða um heim sýnir að stríðið er alls ekki tapað og samtakamáttur og hugkvæmni hefur alla burði til að bjarga okkur öllum og gera jörðina lífvænlega lengi enn.

Þróunarsamvinna: Gleðilegur samdráttur

Útlit er fyrir að hefðbundinni þróunarsamvinnu verði hætt á allra næstu árum. Ótrúlegar framfarir í fátækustu ríkjum heims á einum áratug.

ALPJÓÐLEG SAMVINNA Þjóðir heims, sem hafa um áratuga skeið varið milljörðum króna til þróunarsamvinnu, sjá nú fram á að þeir fjármunir fari á næstu árum að mestu leyti í uppbyggingarsjóði sem stofnaðir hafa verið í Afríku, Asíu og Suður-Ameríku að fyrirmynd uppbyggingarsjóðs EES sem starfræktur var 1994–2025 og fjármagnaði ýmsar umbætur og upp-

byggingu í Evrópuríkjum sem lakar stóðu í efnahagslegu tilliti. „Framfarir í þróunarríkjum hafa verið það ótrúlegar á síðustu árum að líkur eru á því að skrifstofa þróunarsamvinnu í ráðuneytinu verði lögð niður og Ísland styðji á næstu árum fyrst og fremst Uppbyggingarsjóð Afríku,“ segir Stefán Orri Kjartansson, fjölmiðlafulltrúi ráðuneytisins. „Uppbyggingarsjóðir kalla á minni umsýslu hér heima en í fyrrverandi samstarfslöndum er sóst eftir starfskröftum okkar og ég veit af fjórum starfsmönnum sem hafa ráðið sig til starfa í Malaví og Úganda og einn bíður eftir andanlegu svari frá Namibíu,“ bætir hann við.

Elon Musk framlengir dvölinu á Mars

NÝSKÖPUN OG UPPBYGGING „Svarið við spurningu Bowies er „já“, lífið er hér“. Þannig hljóðaði tíst frá frumkvöðlinum Elon Musk, þar sem hann tilkynnir að hann stýri veldi sínu enn um sinn frá alþjóðlegu rannsóknarstöðinni á Mars. Þangað flytur Musk á eigin geimskutlu fyrir rúmum mánuði og unni að því er virðist hag sínum vel í stórum hópi vísindamanna úr öllum greinum, sem kortleggja leyndardóma rauðu plánetunnar.

FLYTJUM GÓÐAR FRÉTTIR ÁRIÐ 2030

Hér að ofan má sjá nokkrar góðar fréttir úr framtíðinni sem geta ræst ef við framfylgjum Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Þetta eru víðtækustu markmið sem ríki heims hafa komið sér saman um og stefnt er að því að tryggja velmegun og mannréttindi um allan heim fyrir árið 2030. Ísland er þar á meðal.

1 ENGIN FÁTEKT	2 EKKERT HUNGUR	3 HEILSA OG VELLÍBAN	4 MENNTUN FYRIR ALLA	5 JAFNRÉTTI KYNJANNA	6 HREINT VATN OG HREINLÆTISDABTA
7 SJÁLFBÆR ORKA	8 GÓÐ ATVINNA OG HAGVÖXTUR	9 NÝSKÖPUN OG UPPBYGGING	10 AUKINN JÖFNUÐUR	11 SJÁLFBÆRAR BORGIR OG SAMFÉLÖG	12 ÁBYRG NEYSLA
13 VERNDUN JARÐARINNAR	14 LÍF Í VATNI	15 LÍF Á LANDI	16 FRÍBUR OG RÉTTLÆTI	17 SAMVINNA UM MARKMIÐIN	HEIMSMARKMIÐ Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun

Framfylgjum Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og flytjum góðar fréttir árið 2030. Kynntu þér Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna á www.heimsmarkmidin.is.